

GATER OG PLASSER I KRISTIANSUND

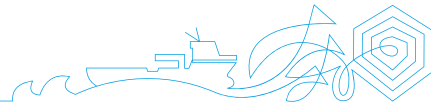
Rapport fra tre dagers Workshop

Et resultat av samarbeid mellom
**Kristiansund kommune, Riksantikvaren
og Statens Vegvesen**

FORORD

I 2011 startet Riksantikvaren og Statens vegvesen forprosjektet for «Våre gater og plasser». Kristiansund er en av flere utvalgte byer i dette prosjektet. Prosjektet har som mål å bidra til en mer kvalitetsbevisst og miljøvennlig byutvikling, som tar utgangspunkt i byens historiske identitet.

Vær oppmerksom på at rapporten, i tillegg til ordrette referater, foredrag og sitater, også inneholder redigerte utdrag fra meningsutvekslinger, muntlige innlegg i plenum og sitater.

Møteopplegg og ansvarlig for gjennomføringen av workshop'en:

Tore Solberg/Prosesskraft AS,
3117 Tønsberg

Idé til og utarbeidelse av rapporten:

Wiggo Kanck/Eide informasjonstjenester,
6490 EIDE

Presentasjon, design og trykk:

EKH Grafisk

Tekst/bearbeiding av tekst:

Wiggo Kanck

Foto:

Wiggo Kanck
Petter Ingeberg/Kristiansund kommune
Digitalt fotoarkiv
Per Harald Kvalvik
Per Tormod Nilsen
Møre og Romsdal Fylkeskommune/
Jan-Erling Kanck,
Per Harald Kvalvik

Mai 2016

04..... Innledning

06..... Dag 1 – Onsdag 9. Mars 2016

- s 06 Åpent møte
 Odd Arild Bugge
- s 12 Positiv nytenking
 Vidar Solli (Kristiansund Boligbyggelag)

18..... Dag 2 – Torsdag 10. Mars 2016

- s 19 Byplanen fra 1946; Sverre Pedersens «juvel»
 Robert Øfsti
- s 22 Hva er god gate- og plassdesign?
 Aksel Sømme
- s 24 Midlertidige tiltak som strategi
 Iwan Thomson
- s 26 Kongens plass & Kaibakken i Kristiansund
 Philip Dixon Sandberg
- s 30 Avslutning dag 2

34..... Dag 3 – Fredag 11. Mars 2016

- s 36 Kongens plass
- s 40 Fra Carolines Plass til Skolegata
- s 42 Rådhusplassen
- s 50 Kongens plass, Kaibakken, Rådhusplassen
- s 52 Kaibakken – handlegaten
- s 58 Kollektivt
- s 60 Devoldholmen
- s 62 Formingsveilederen

INNLEDNING

Etter bombinga i 1940, kan Kristiansund med god grunn hevdes å være et resultat av «Brente steders regulering».

I boken «Norske gater og plasser, våre viktigste byrom gjennom 200 år, siteres, «I bakken opp fra Storkaia i Kristiansund ligger den gjenreiste byens gavlhus på geledd, ut mot en bred og stram gate med utsyn over fjorden og fjellene bak».

Spaserer du fra Kongens Plass, ned Kaibakken til Rådhusplassen, vil du trolig oppleve en gjenreisingsarkitektur i enkle og solide former, bygget med stor omtanke for byens skala. Samarbeidsprosjektet «Våre gater og plasser» ønsker en mer miljøvennlig byutvikling.

I stedet for en idedugnad på to dager, valgte prosessleder og prosjektet å legge opp en struktur med et åpent møte første dag, der de fleste av deltakerne deltok og lyttet.

Dag 2 var en workshop med inviterte deltakere, og dag 3 var videre bearbeiding og rentegning i en mindre gruppe planleggere.

I løpet av den tre dager, i kombinasjon med åpent møte og workshop ble rollen Kongens Plass, Kaibakken og Rådhusplassen kan få i en framtidig byutvikling utformet.

DAG 1 – ONSDAG 9. MARS 2016

– Åpent møte

I sitt innledningsforedrag om sentrumsplanen og «Byakken» viste byplansjef Odd-Arild Bugge i Kristiansund kommune til at:

- Kristiansund er et resultat av «Brente byers regulering»
- At prosjektet «Våre gater og plasser» er et samarbeidsprosjekt mellom Riksantikvaren og Statens vegvesen og at Kristiansund sammen med Kirkenes og Kongsberg er forsøksbyene
- Prosjektet har som mål å bidra til en mer kvalitetsbevisst og miljøvennlig byutvikling som tar utgangspunkt i byens historiske identitet
- Prosjektet har også som mål å bidra til å utvikle de tre prøveprosjektbyene til nasjonale og internasjonale reisemål med betydning for lokalt næringsliv
- Tilrettelegging for både kollektivtrafikk, gående og syklende, med universell utforming som prinsipp skal være integrert i utviklingen
- Gjenreisingsstrategien bygget på enkle bygg med rik fargebruk. Kristiansund er kjent som den polykrome og en godt bevart by

Om kommunedelplanen:

- Sentrum bygd opp etter 1940
- Mesteparten av reguleringen i sentrum er styrt fra planen av 1946

- Sentrumsplanen for Kristiansund fra 1991 må fornyes. Arbeidet med kommunedelplan for sentrum startet i 2013 og skal være i mål i løpet av 2016
- Nye og enkle bygg og friske farger
- Amfi «Storkaia» er en møteplass for folk
- Mur- og betongbygninger preger sentrum
- Viste til arbeidet «Bypakken» som kom i gang i 2014
- Ingen ting til «Bypakken» i Nasjonal Transportplan
- Noe nedgang i næringslivet, men forventer ny vekst
- Trafikken har økt i 2015, men fortsatt lav sykkel- og kollektivandel
- Prosjektet ønsker innspill i tema som trafikk og parkering, buss, sundbåt og sykkel, plasser, torg og gater, gjenreisingsbyens kulturhistorie og muligheter

Dagens situasjon, forventninger og utfordringer:

- Finansiering av alle nye vei- og miljøtiltak i Kristiansund må vente på Nasjonal transportplan (NTP). Ingen statsmidler i etatsforslaget av 28/2-16. Politisk prosess i 2016 og behandles i Stortinget våren 2017. Tidligst mulig byggestart 2019

- Hvilken rolle kan Kongens Plass, Kaibakken og Rådhusplassen få i en fremtidig byutvikling?
- Hva kan prosjektet «Våre gater og plasser» bidra med for å få en mer kvalitetsbevisst og miljøvennlig byutvikling med utgangspunkt i byens historie?
- Stor befolkningsvekst i årene 2006–2014, men opplever en stans i veksten
- Fortsatt trafikkøkning, og det er ikke lagt til rette for sykkelbruk. Frykt for at sentrum strupes om det blir bompenger i samband med utbyggingen av «Bypakken»
- Byen har et attraktivt og oppegående næringsliv
- Folketallsvekst, vekst i næringslivet, trafikkvekst
- Nok parkeringsplasser i Kristiansund. Parkerer bilen i alle «kroker og krinker». Parkerer opp mot vegger på gode «kvieplasser»
- Situasjonen i dag er periodevis kødannelse, mange trafikkulykker, lavt sykkelbruk, lav kollektivandel og miljøproblemer
- Kongens Plass er byens festplass. I dag er 10 % for publikum og resten for biler. Utvikle plassen. Folkets Hus brøt med gjenbyggingsarkitekturen
- Rådhusplassen er byens fisketorg
- Carolines Plass er byens hage
- Kaibakken, mer enn en firefelts veg

- Utvikle stedene, men ikke til kjøpesenter
- Et mål med kommunedelplanen/sentrumsplanen er at Kristiansund skal videreutvikles som et attraktivt region-sentrum med et pulserende folkeliv. Kulturhuset, sentralt plassert er et viktig element i sentrumsutviklingen

Altså:

- Hva kan vi gjøre for å utvikle byen systematisk?

Innspill og samtale ved bordene og spørsmål fra salen/ordet fritt. Diskusjonen dreide seg i all hovedsak om tilgjengelighet, bilbruk, parkeringsplasser og myke opp sentrum med bedre og tryggere tilgjengelighet for gående og syklende.

Under følger redigerte utdrag av innspillene.

Jan Gunnar Engvik var opptatt av tilgjengelighet og parkeringsplasser for biler i sentrum:

«Det kreves god tilgjengelighet for å kunne drive lønnsom forretning. Hvor mange syklet hit i dag og hvor mange sykler minst to dager i uken? Bilen er som som en paraply, med store hjul. Vi må ta hensyn til at vi har mye dårlig vær».

Mariann Johnsen:

«Kristiansund er en bilfokusert by. Kristiansund, sentrum, har potensiale i seg til en endret utvikling. Noen ganger, i noen tilfeller og på noen steder kan det være lurt å kvitte seg med biltrafikken»

Jørn Hilmar Fundingsrud:

«Folk i byen er vant til å bruke bilen. Vi vet at handelen i sentrum har avtatt. Vi må legge parkeringsavgift på de store kjøpesentrene. Det er mange ledige parkeringsplasser i sentrum».

Kirsti Dyrnes:

«Det må da være mulig å gjøre enkle grep som ikke koster. Vi kan ta bort bilene som er parkert på Rådhusplassen, rydde den og forskjønne områder med benker og bord».

Magnus Stokstad:

«Vi kan ta bort noen parkeringsplasser i sentrum uten at det gjør noe. Plasser og steder som er attraktive og skaper trivsel og der ting skjer, der møter også folk opp. Sentrum skal være en hyggelig plass å oppholde seg i. Vi må ikke være redd for å tape

noen parkeringsplasser. Vi må skape trivsel i sentrum som et godt, utendørs alternativ. Sentrum kan ikke slå ut Løkkemyra».

Odd-Arild Bugge:

«Vi må finne en balanse i det vi gjør og vi må være villig til å «omprogrammere» byen. Vi må finne metoder til å revitalisere sentrum. Hvordan skal vi få ungene til å trives i byen, og hvordan kan vi på en best mulig måte bidra til at ungene kan ferdes trygt omkring i byen?»

Aksel Sømme:

«Vi må våge å ta et valg. Vi må legge rette for at folk skal oppholde seg i byen noen flere timer enn mange gjør i dag. Kanskje vi kan bruke Rådhuset som kulturhus. Vi

må ikke lage 20 gågater og spre de rundt, men noen få som fotgjengerne trives i».

Karin Kaspersen

«Havna er byens smykke! Vi må ta rev i seilene, og sikre hele det vakre havneområdet vårt. Vi tåler regn i Kristiansund, og selv er jeg vanntett. Jonas Eriksen- bygget, her kan vi skape forskjellige aktivitetstilbud i første etasje. Vi må tenke nytt og bidra på forskjellige måter om vi vil skape liv i sentrum».

Kristin Hartmann

«Hvordan ser byen vår, samfunnet vårt, ut om 5 til 10 år? Vil ungdommen vår handle mer og mer på nettet, eller vil de oppsøke plasser hvor de kan møte ekte mennesker?»

Ragnhild Hjelset

«Jeg vil vise til Nesodden hvor det ble bygd handlesenter i sentrum. Men det ble også lagt til rette for møteplasser – et sted hvor vi nærmest ble påtvunget til å møte og se folk. Vi må lage en kontrast til de store senterne og noe som kan konkurrere med Løkkemyra. Vi må bidra til å gjøre sentrum til noe annet enn hva Løkkemyra er. Vi må spille på aktualitet, noe som trigger folk til sentrum. Jeg tror at et fremtidig kulturhus vil få stor betydning i et aktivt sentrum.»

Positiv nytenking

– gjøre Skolegata attraktiv

Kristiansund boligbyggerlag (KBBL):

Utgangspunktet for Vidar Sollis foredrag var:

- Gateutvikling
- Tanker og innspill fra Kristiansund Boligbyggelag.
- Hva kan KBBL bidra med

I sitt foredrag innledet Vidar Solli med:

«Bakgrunnen for vårt engasjement er at denne delen av Skolegata/gågata er lite attraktiv for uteopphold. Den innbyr ikke til å stoppe og sette seg ned. Tvert imot kan den virke som en forlatt og utrygg plass. Vi mener at en må starte med og sette små planer ut i livet. Planer som kan realiseres. Flere små tiltak kan være starten på en positiv endring i sentrum».

I foredraget trakk Solli fram nye tanker og forslag for Skolegata, samtidig stilte han en rekke spørsmål:

- Hva skal til for at folk skal trives? Mer grønt, flere benker, skulpturer?
- Må bidra til attraktivt nabolag
- Legge til rette for lek og lekeplass
- Kan parkelementer trekkes inn i gågata?
- Utstilling i gaterommet
- Er det nødvendig med biltrafikk i denne delen av gata?
- Kan vi plassere en kopi av en av de gamle Narvesenskioskene fra Greves Plass, Kongens Plass, Piren eller Nordlandskaia?

- Tilrettelegge for utekino
- Tilrettelegge for konserter
- Er det nødvendig med fortau i gågata?
- Kan gågata utvides frem til Carolineparken/biblioteket?
- Boliger under planlegging
- Kan vi bygge et kulturhus for kurs/konferanse, næring og kultur?
- KBBL ønsker positiv nytenking og i tillegg bidra til et attraktivt nabolag!
- Kristiansund boligbyggelag legger en million på bordet som et bidrag til sentrumsutvikling
- Supplement til annen kulturvirksomhet
- Hva skal vi bruke den gamle ungdomsskolen til?
- Hvordan kan vi gjøre Skolegata attraktiv?

Fullstendig powerpoint av foredraget finner du på:
www.kristiansund.kommune.no

Vidar Solli

Asplan Viak, fra mulighetsstudien...

Boliger under plan

Hva mer...?

- Kurs/konferanse?
- Næring?
- Kultur?

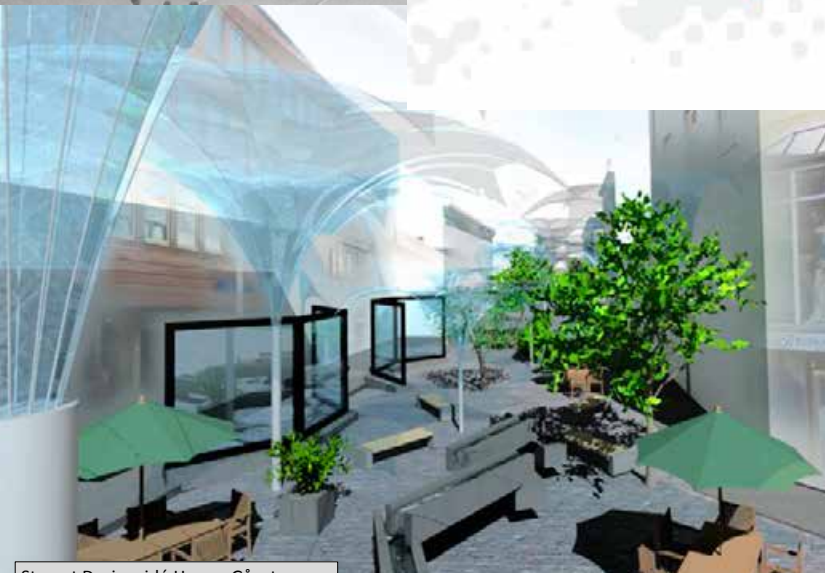
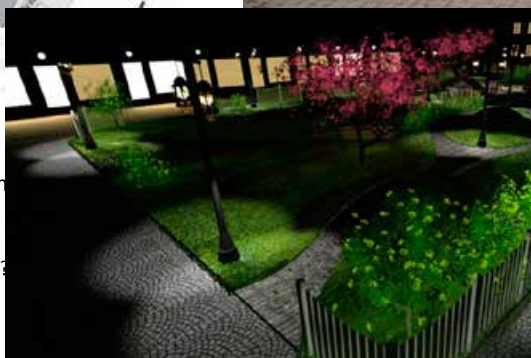
..., vi ønsker i tillegg å bidra t

Greves plass, bilde fra Nordmøre Museum

Åpent møte om sentrumsplana, 09.03.16

Etter innledningsforedragene og meningsutvekslingene mellom deltakere og innledere, ble Kristiansund sentrum delt opp i forskjellige områder. Det ble etablert åtte stasjoner hvor foreslåtte endringer og tiltak ble presentert. Deltakerne skulle vandre fritt mellom stasjonene, bli informert om tankene og ideene og komme med innspill til løsninger. Innspillene og de foreslåtte ideer og løsninger ble videreført i workshop på dag 2.

DEVOLDHOLMEN

- Havnetrafikk
- Høyhus
- Trafikkterminal – godsterminal
- Butikk – bolig
- Offentlig

Innspill

- Fokus på unge/studenter
- Kulturfabrikken
- Mulighetenes plass
- Koble Devoldholmen nærmere Vågen
- Skepsis til detaljhandel
- Gjøre noe med/utvikle promenaden kaia/kaikanten
- Buss – utvikle bussholdeplassen

KOLLEKTIV, GANGE OG SYKKEL

- Buss i sentrum
- Sykkel i sentrum

Innspill

- To felt i Kaibakken
- Ikke ødelegg særpreget
- Bysykkel og sykkelparkering
- Rust opp Freiveien for sykkel
- Skilt spesielle strekninger for sykkel
- Sundbåt på kveldstid og søndager

TRAFIKK OG PARKERING, PLANER

- Ny kommunal parkeringspolitikk
- Gågateprioritert Nedre Enggate
- Bilhandelprioritert Haugata /Storgata

Innspill

- Avgiftsparkering på Løkkemyra
- To innfarter til Kristiansund
- Lag parkeringstunnel under Sparebank Nordvest/Barmannshaugen
- Fri parkering i deler av byen
- Ladestasjoner for el-bil

FORMINGSVEILEDER

- Kulturhistorisk analyse
- Mulighetsstudie

Innspill

- Nok boliger
- Må ikke legge lokk på utviklingen
- Bevare grøntområder
- Bakgårder = grøntarealer og ikke parkeringsplasser
- Fremhev byens karakter og særtrekk

CAROLINES Plass/STORGATA

- Plassutvikling
- Bilkjøring i og på tvers
- Våge og slippe barna i byen

Innspill

- Barnas Plass
- Gåbasert gate
- Positiv til fjerning av plassen

KONGENS PLOSS, KAIBAKKEN, RÅDHUSPLASSEN

- 2 og/eller 4 kjørefelt
- Festplass
- Markedsplass
- Sykkelfelt
- Utvidet fortau, til hva?

Innspill

- Hvorfor 4 felt?
- Mer gågatepreget
- Mørkt om kvelden
- Tomt for folk
- Et vegsystem ikke et gatesystem
- Ta bort parkeringsplasser
- Utrivelig for barna. Må gjøres trygg, trivelig og attraktiv for barna
- Kongens Plass, en nøkkel for å skape trivsel

ANDRE INNSPILL

- Kulturhus på kaikanten
- God tilgjengelighet til tilbud og handel
- Soneparkering – fjern ikke parkeringsplasser
- Bidra til mer positiv energi rundt sentrumsdiskusjonen og få kommunen med på «laget»
- Sentrum var opprinnelig et velfungerende handelssentrum
- Bestemors Hage er et «smykke for barn og unge»
- Skaff møteplasser der vi blir nødt til å se hverandre i øynene

DAG 2 – TORSDAG 10. MARS

Deltakerne til dag 2, var spesielt inviterte med tanke på dagens agenda. Disse ble delt inn i 6 grupper, og skulle jobbe med nye løsninger og planforslag for Kongens Plass, Kaibakken og Rådhusplassen, samtidig som innspillene fra dag 1 var et bidrag inn i den videre prosessen.

I sin innledning og presentasjon for andre dag, oppfordret Tore Solberg deltakerne å fortelle hverandre i plenum gode og dårlige historier, og om i sine opplevelser fra dag 1. Han oppfordret også deltakerne om å legge vekt på god dialog og vise lytterevene. Videre ba han deltakerne jobb oppløftet og visjonært.

Gruppene arbeidet med innspill og løsninger innenfor området:

- Hva kan midlertidige tiltak være som ikke koster så mye?
- Hvor trygt er det?
- Hva er nøkkelen til å skape trivsel?

I sin innledning kom Odd-Arild Bugge tilbake til noen av innspillene fra første dag, der det ble pekt på at flere opplever at det kan være utrivelig å gå med ungene i sentrum. Han utfordret deltakerne til å komme med innspill som kan bidra til å gjøre sentrum trygt og attraktivt for barna. Spørsmålet Odd-Arild Bugge stilte var:

- Hvordan forholder vi oss til Kongens Plass fra 1946 på en verdig måte?

Byplanen fra 1946; Sverre Pedersens «juvel» v/Robert Øfsti

I sitt foredrag tok Robert Øfsti utgangspunkt i planen «De brente byers regulering», og arkitekt Sverre Pedersen sitt reguleringsforslag fra 1940. Han viste til at før 1940, før bombingene, var Kristiansund en selvgrodd by, og at 60 % av byen fotsvant etter bombingene. I Kristiansund grep de tyske myndigheter inn i slutten av juni 1940 og krevde at reguleringsfasen for byen skulle gjøres ferdig på en måned. For lite var gjort for å avhjelpe bolignøden, det ble krevd at reguleringsforslaget skulle være ferdig i august.

Det første reguleringsforslaget for et nytt sentrum viste Kaibakken som en slags hovedkilde. – Oppfarten fra fisketorget og opp i byen ble gjennomført som en helhetlig plan.

Sverre Pedersen var en forkjemper for hagebytanken; «bo sunt bo grønt». Er Kongens Plass et resultat av tysk påvirkning og planlegging, eller er plassen et uttrykk for Sverre Pedersens sans for gode siktlinjer, og at naturen og byen skal smelte sammen til en enhet. Altså et forsøk på å trekke landskapet inn i bebyggelsen. Kanskje han ønsket at bebyggelsen og terreng skulle spille sammen som en kunstnerisk enhet på den 95 x 60 meter store plassen? Arkitekt Pedersen sin autoritet overfor de tyske myndighetene var stor, hans forhandlingsevne så betydelige at det ikke sjelden ble han som bestemte de tyske myndigheters standpunkt. Det eneste tilfellet av tysk innblanding som en kjenner til fra Kristiansund, gjelder plasseringen av Grand Hotell.

Robert Øfsti refererte fra Jørgen Juves artikkel i Dagbladet fra oktober 1951: «Det er professor Sverre Pedersen som har løst reguleringsproblemene i Kristiansund på en så heldig måte, at de nye husene står der som velvoksne og nyflidde barn med både farens og morens linjer. Vi får si det på den måten, at når galt skulle skje og byen ble rasert, så har man hatt den fordel at den nye byen er vakrere og bedre å bo i. Langveien er vel også en av landets vakreste hovedgater. Kristiansund er blank og strømlinjeformet, formodentlig er den landets best regulerte by, foreløpig så regelmessig at gamle kristiansundere vil savne de utallige krypinn, de små og store trekassene med stygge verandaer med skrekkelige blondeverk i treskjæringene».

Robert Øfsti stilte deltakerne overfor utfordringen som

- Er Kongens Plass for stor eller for liten for en by som Kristiansund?
- Er Kongens Plass et resultat av tysk påvirkning?
- Er det for få festdager til å fylle en så stor plass for en liten by som Kristiansund?

Robert Øfsti oppfordret også deltakerne til å legge fram forslag til kortsiktige tiltak. Gruppene skulle komme med forslag til tiltak hvor det ble tatt hensyn til gode parkeringsmuligheter og varetransport. Samtidig som miljøet må ivaretas. Om Kongens Plass sa han at ingen klager over at plassen er for liten.

Han stilte deltakerne er rekke spørsmål som de skulle ta med inn i sine besvarelser:

- Hvordan skal vi forholde oss til byplanen fra 1946 på en verdig måte?
- Hvor trygt er det?
- Hva er nøkkelen til å skape trivsel?
- Hva kan vi gjøre på Kongens plass?
- Hvordan skal vi forholde oss til byplanen fra 1946 på en verdig måte?

Fullstendig powerpoint av foredraget finner du på:

www.kristiansund.kommune.no

Etter foredraget ble deltakerne delt inn i grupper med flg. oppgaver:

Grønn gruppe

- Aksel Sømme (*arkitektgruppen Cubus*)
- Rolf Inge Kvernstad (*Møre Eiendom*)
- Jan Brede Falkevik (*Kristiansund kommune*)
- Maria Laingen (*Statens vegvesen Region midt*)
- Jørn Hilmar Fundingsrud, (*Riksantikvaren*)
- Torbjørn K. Sagen (*Kristiansund kommune /politiker*)

Brun gruppe

- Inger Elin Løbersli (*Fiint Interiør*)
- Linda Heimen (*Statens vegvesen Region midt*)
- Knut Olav Hjelen (*Kristiansund Parkering A/S*)
- Johan Kindberg (*Kristiansund kommune/regulering*)
- Roald Røsand (*Kristiansund kommune/bygg- og eiendom*)
- Christ Allan Sylte (*Møre og Romsdal Fylkeskommune/Kulturavdelingen*)
- Ulrike Zamudio (*Riksantikvaren, Våre gater og plasser*)

Orange gruppe

- Svein Erik Olsen (*Kristiansund kommune*)
- Drofn Helgadottir (*Statens vegvesen Region midt, Plan – og trafikkavd*)
- Elisabeth Hveding (*selvstendig næringsdrivende*)
- Philip Dixon Sandberg (*student Norges miljø- og biovitenskapelige universitet*)
- Maren Alvheim (*Kristiansund kommune/kommunalteknikk*)
- Gry Halvorsen (*Møre og Romsdal Fylkeskommunen, samferdselsavdelingen*)
- Endre Sten Nilsen (*Asplan/Viak*)

Lys grønn gruppe

- Robert Øfsti (*prosjektleder, Nasjonalt senter for gjenreisingsbyer*)
- Hans Jørgen Sevaldsen (*pensjonist, Kristiansund*)
- Jonas Solheim (*Statens vegvesen/Region midt*)

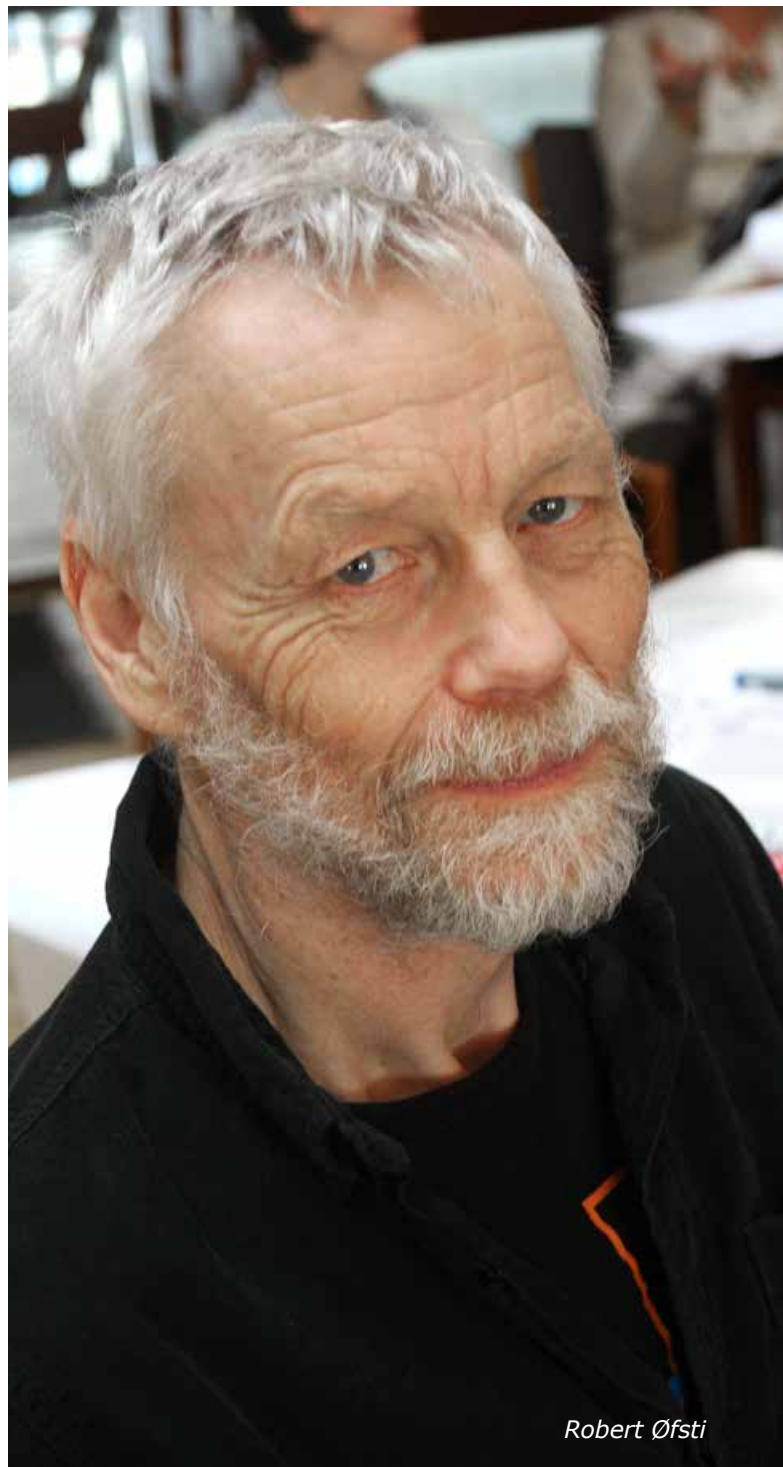
- Tor Håkon Taraldsen (*Kristiansund kommune*)
- Steinar Simonsen (*Statens vegvesen/ Region midt*)
- Tormod Borge Skundberg (*Kristiansund kommune*)
- Iren Hope Rønhovde (*Kristiansund og Nordmøre næringsforening*)

Violett gruppe

- Iwan Thomson (*Lala Tøyen A/S*)
- Asle Orseth (*Miljøpartiet De Grønne/MDG*)
- Bjørn Thomas Melhus (*Statens vegvesen*)
- Rolf Stavik (*Samferdselsavdelingen Møre og Romsdal Fylkeskommune*)
- Cathrine Helle-Tautra (*Statens vegvesen Region midt*)
- Jan Gunnar Engvik (*pensjonist/tidligere forretningsdrivende*)

Gul gruppe

- Jonny Holsen (*Forretningsdrivende*)
- Marita K. Spånberg (*Kristiansund kommune*)
- Bente Weisth Franzen (*Kristiansund kommune*)
- Alf Støle (*Statens vegvesen/ Vegdirektoratet*)
- John Olav Seljeseth (*Statens vegvesen Region midt*)
- Ola Bettum (*arkitekt, Oslo*)

Robert Øfsti

Hva er god gate- og plassdesign?

Aksel Sømme tok utgangspunkt i særtrekene til Kristiansund og på hvilket område/måter byen skiller seg ut fra andre byer. Han tok videre til orde for at det må innledes en god og fruktbar dialog mellom stedet og næringslivet. Han pekte på viktigheten av sambruk og samspill mellom lokalt næringsliv, Statens vegvesen, Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune for å skape eierskap til sentrum. Han var klar på at midlertidige tiltak kan skape, bygge opp spenning og utvikling i den videre prosessen. Aksel Sømme var heller ikke i tvil om at uten kontakt med havna og havneområdet lever ikke Kristiansund. Han sa at kulturen ligger til kysten, riksveg nr. 1, og viste til at hurtigruta har 50 minutters landlige i Kristiansund.

Hva kan vi gi av opplevelser til passasjerene i løpet av denne tiden, spurte Sømme og la til at kristiansunderen yter og nyter byen – men hva er det som gjør at en får begge deler og opplevelser i en by som dette?

Han tok til ordet for å bringe naturen inn i steder hvor folk ønsker å være, men sa at en forutsetning er å behandle lyset og refleksjonen fra havna riktig.

– Det er nødvendig å definere tiltak for sentrum. Ikke vent på andre. Vis initiativ og ta eierskap, og ikke godta alt planleggerne kommer med. Husk at det offentlige rommet er limet i byen, og tenk universell utforming samtidig som bussen ikke må plasseres i bakkant, påpekte Sømme.

Avslutningsvis dro han paralleller mellom Kaibakken og Olav Kyrres gate i Bergen. Han stilte spørsmål ved å forlenge eller ta

havna opp Kaibakken til Kongens Plass for å få de tre stedene til snakke sammen.

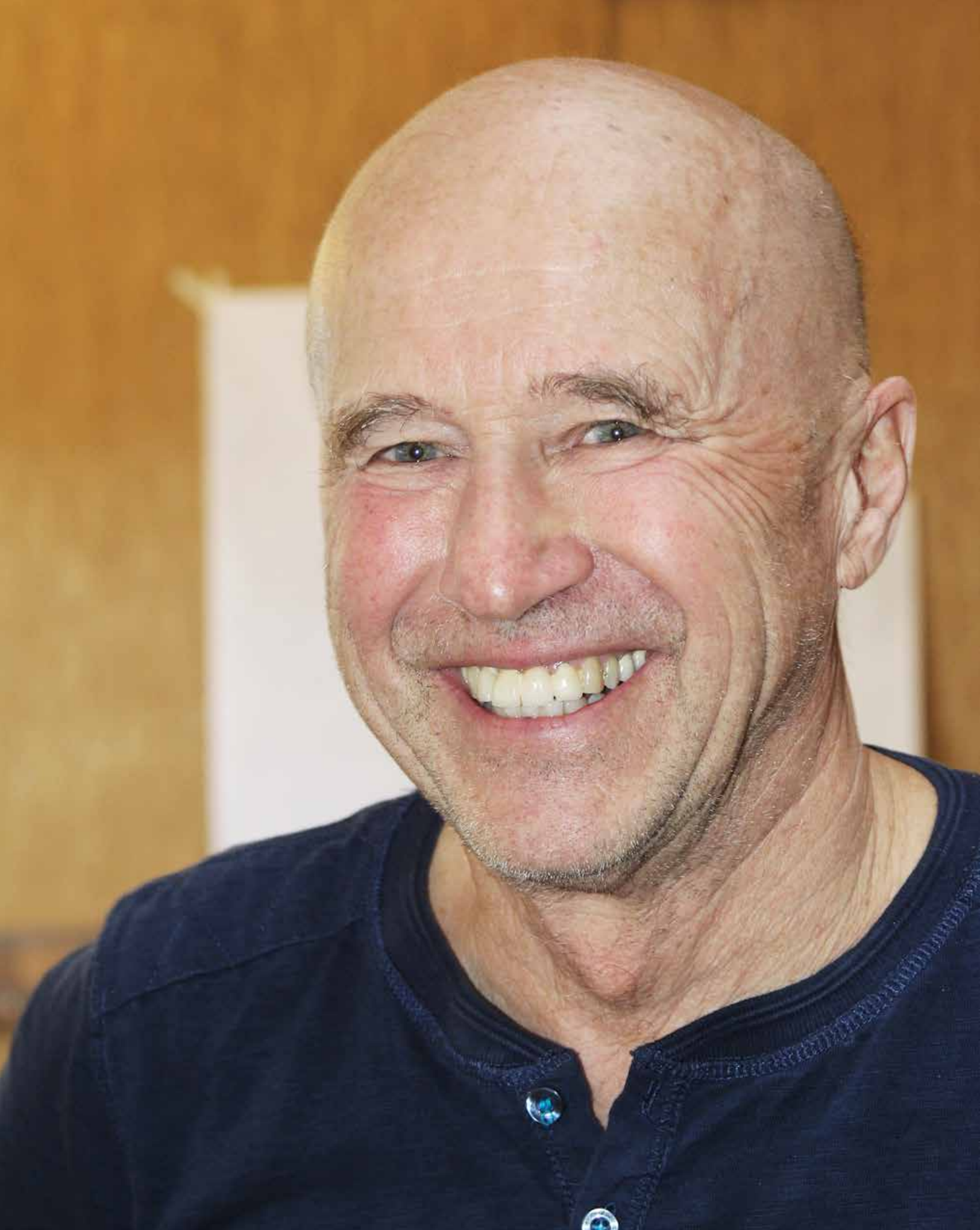
– Husk, det kan skape høytid og det skal skje mer i sentrum enn i et kjøpesenter, avsluttet Aksel Sømme og viste til eksempler når gjelder samspill fra byene Tønsberg, Velje og Nice.

Aksel Sømme utfordret gruppene med innspill som:

- Kaibakken og eiendomsretten til gulvet – vask gulvet
- Det offentlige rom
- Rydde og samle søppel
- Komme inn i en by -komme inn i bestestuen.
- Regnbuen - ingen by er vakrere enn der regner. Bruk disse ressursene, la oss gjøre noe godt av regnet.
- Nye tanker: Klippfiskmuseum

Fullstendig powerpoint av foredraget finner du på:
www.kristiansund.kommune.no

Midlertidige tiltak som strategi

Iwan Thomson tok tak i «de myke», mulighetenes verdier, og understreket innledningsvis at omgivelsene/byen må akseptere retninger og forslag som skal bygges om 20 år. Han ba deltakerne tenke nye tanker, tanker som kan la seg realisere. Han hevdet at den industrielle verden ikke tillater å ta barn inn i en planleggingsprosess.

I sitt foredrag viste han til en rekke eksempler fra Göteborg, Berlin, New York, Magdeburg, Drammen, Porsgrunn, Hamer; alle byer som har gjennomgått en midlertidig eller permanent forvandling i deler av byen der folk ferdes, oppholder seg og nå trives.

– I disse byene er det laget attraksjoner og virksomheter som har med sentrum å gjøre, sa Thomson.

Fullstendig powerpoint av foredraget finner du på:
www.kristiansund.kommune.no

Kongens Plass & Kaibakken i Kristiansund – En mulighetsstudie

Philip Dixon Sandberg presenterte studentoppgaven – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet.

I sitt foredrag innledet Philip Dixon Sandberg med å si at studentgruppen oppfattet at mange byer og kommuner har utfordringer knyttet til sentrumsutviklingen. Stikkord her er tomme lokaler i sentrum, bilbaserte kjøpesentre utenfor bykjernen, lagerfunksjoner og at industri flyttes ut av byen. Næringer lokaliserer seg gjerne i klynger sammen med tilsvarende virksomheter.

Førende mål for gruppen

- Veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange

Mål for sentrum

- Kristiansund skal videreutvikles som et attraktivt og fremtidsrettet regionby-sentrum med et pulserende folkeliv

Gruppens eget mål

- Kongens Plass og Kaibakken skal være/ bli et definert sentrum og møteplass i Kristiansund

Gruppens visjon:

- Kongens Plass og Kaibakken skal bli en attraktiv og tilgjengelig møteplass med en røff utforming som fremmer en bærekraftig utvikling

Philip Dixon Sandberg viste videre til dagens situasjon der Kongens Plass er utformet som en sammenhengende plass, hvor gaten er underordnet plassen. Han dro paralleller mellom Kongens Plass, som er like stor som Oslo Sentralstasjon og Torgalmenningen i Bergen, men litt større enn Carl Berners Plass i Oslo.

Han fortalte at arbeidsgruppen hadde fokusert på Kaibakken, Kongens Plass og Rådhusplassen. Gruppens visjon var, røft, tilgjengelig og attraktivt. I tråd med utformingskonseptet sa han at gruppen hadde satt et fokus på Kongens plass som en enkel og effektiv plass, med stort areal til aktiviteter og arrangement.

Som et resultat av gruppens utformingsforslag til Kongens Plass forslått redusert fra ca. 7. 500 kvm. til ca. 4500 kvm. Plassen blir tilført et nytt tun, «Tingtunet». «Tingtunet», kan være et rolig sted hvor en kan trekke seg tilbake, ta en kopp kaffe å se på menneskene som beveger seg.

Om Kaibakken: Solsiden må bli et sted der det er spennende å bevege seg. Ved å fjerne to felt og redusere hastigheten frigjøres plass og det blir tryggere her. Det er totalt nødvendig med en 4-felts veg.

Om Rådhusplassen: Foreslo å prøve ut midlertid installasjoner for å teste ut plassen attraktivitet.

Det er nødvendig med en ansvarsfordeling for å bringe ideene til handling, understreket Philip Dixon Sandberg i sitt foredrag.

Det presiseres at oppgavene som de seks gruppene besvarte torsdagen, ikke er referert her, men inngår i sluttproduktet som ble bearbeidet fredagen og presenteres senere i rapporten.

ILLUSTRASJONSPLAN

KONGENS PLOSS

Fullstendig powerpoint av foredraget finner du på:
www.kristiansund.kommune.no

Avslutning

– hvordan har dagen vært for deg?

Tilfeldige kommentarer etter oppsummering dag 2.

«Er litt skeptisk til dette, men håper at vi får til dette.»

«En lærerik dag, og jeg har lært mye nytt om Kristiansund sentrum.»

«Heldig jeg som kanskje kan ha fått være med på å forme fremtiden for mine barn og barnebarn.»

«Kristiansund er en perle som mange ikke kjenner til.»

«Godt å sitte i en gruppe som så mulighetene.»

En by som har en så sterk kjerne som Kristiansund, har et godt og unikt utgangspunkt.»

«Må passe på at de små ting ikke ødelegger helhetsinntrykket.»

«Interessant, men slitsomt.»

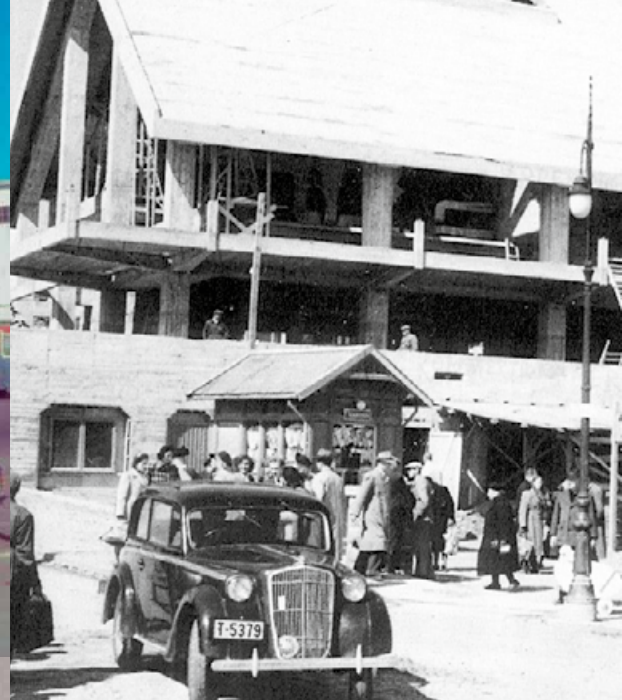
«Skal dette være fruktbart, må ting endres ved fødselen.»

«Når folk kommer til sentrum, må sentrum være åpen og ønske folk velkommen. Vi må se på de nære ting. Et rent sentrum er det viktigste utgangspunktet.»

«Føler meg utmattet, men sitter igjen med en lykkefølelse.»

DAG 3 – FREDAG 11. MARS

Innledningsvis ble deltakerne bedt om kort å skrive ned sine inntrykk fra dag 2, og tydeliggjøre forslagene og innspillene fra dagen. Planene fra workshop'en skulle bearbeides videre og ferdigstilles. Deltakerne fikk gruppeoppgaver hvor de skulle levere løsninger ved å:

- Tegne/beskrive videre på løsningsforslagene
- Vurdere behovene for konsekvensutredninger
- Forslag til videre prosess
- Eventuelt/annet

Inntrykk fra dag 2

Tore Solberg:

«Energien i rommet bølget med aktiviteten. Noen snakket mye. Noen var tause. Noen ville helst ikke synes. Noen ville bare lytte. Noen observerte livet i rommet. Man observerer ikke livet, men man må være tilstede for å kjenne at det pulserer, kjenne energien når en tenker tanker som blir til noe nytt. Ingen endring uten erkjennelse».

Jan Brede Falkevik:

«Engasjementet og deltakelsen i diskusjonen var registrerbart forskjellig blant deltakerne».

Gry Halvorsen:

«Opplevde min gruppe som en enhet i en ekte dialog. Vi lyttet til hverandre. Klarte å få fram positiviteten og kreativiteten i gruppa. Godt gruppearbeid».

Maren Alvheim:

«Innledningen til gruppearbeidet var godt. Politikerne var veldig begrensede

deltakere, og en negativ person la bånd på diskusjonen og påvirket gruppen. Ikke hele tiden god dynamikk».

Philip Dixon Sandberg:

«Grappa var godt sammensatt. Fikk likevel inntrykk av at det var lett å framsnakke eget prosjekt/løsning og glemme andre sine løsninger».

Iren Hope Rønhovde:

«Dialogene var usedvanlige løsningsorientert. Vi klarte å se forbi hindringene. Skulle hatt en bedre balanse mellom menn og kvinner. Grappa bestod av 80 % menn».

Bente Weiseth Franzen:

«Fagtung gruppe. Grappa fungerte godt. Hadde en kjempedialog».

Alf Støle:

«Hadde en fin prosess. Jobbet godt sammen, og føler at vi fikk til noe. Så Kristiansund i et større perspektiv. Unik energi i gruppa».

Iwan Thomson:

«Lett å snakke fram sitt eget prosjekt og ta fellesskapets ord inn i sitt eget, eller legge inn egen ide i egen løsning og markedsføre egen ide videre».

Jon Stølen:

«Noen deltok aktivt diskusjonen og noen var stille. Jeg lurte på om de som var stille gikk hjem med nye ideer eller gikk de hjem og rullet med øynene. Et stort tema var parkeringsproblematikken».

Jørn Hilmar Fundingsrud:

«Godt engasjement og felles forståelse, men det var noen som ikke deltok og det var noen dominerende og som var veldig dårlig til å lytte.»

Johan Kinderberg:

«Kreative, positive og drivende diskusjoner. Det var en positiv innstilling i gruppa».

Kongens plass

Gruppeoppgave:

Utvikling og redesign av Kongens Plass

Bakgrunn

Utgangspunktet er Sverre Pedersens byplan som har skapt et unikt forløp av byrom (Kaibakken, Kongens Plass og parkdrag) som tar landskapet inn i byen. I tillegg er gruppen opptatt av relasjonen mellom parken og Kongens plass, og spørsmålet om disse kan «smelte sammen» alternativt trekke parken inn på plassen.

Visjons stikkord

- WOW
- Funksjonelt for alle brukergrupper
- Lys
- Lek
- Gjennom hele året og døgnet

Tilgjengelighet

Plassen er preget av dårlig tilgjengelighet og brutte ganglinjer for fotgjengere og syklister. På befaring må gruppen gå en lang omvei for å faktisk komme seg rundt plassen. Dette blir en viktig erfaring som tas med inn i arbeidet.

Løsning

Gruppen arbeidet seg igjennom en lang rekke løsningsforslag i utvalg:

- Stor rundkjøring med torgfunksjoner i midten, type «La Rambla».
- Bussterminal på plassen.
- Flere ulike løsninger for hvordan gående og syklende kan ledes inn på torget i aksene fra Kaibakken og biltrafikk ledes andre veier over torget eller via sidegater.

01 Løsningsforslag 1 (lang sikt)

- Gang, sykkeltrafikk og kollektivtrafikk føres over torget i aksen fra Kaibakken, med mulighet for busstopp på plassen. Plassen kan da «deles i to» slik at området foran Folkets Hus og telegrafan tilrettelegges for uteservering mot bygg og lekopphold. Denne delen av Kongens plass har meget gode solforhold og er skjermet for vind.
- Området sør for hovedaksen kan være mer fleksibel, delvis brukes som parkering men bør kunne inngå som en del av hele Kongens plass ved store arrangement. Denne mulighet bør ivaretas når plassen designes og beplantes.

02 Løsningsforslag 2 (strakstiltak 2016-2018):

Basert på løsningsforslag 1 foreslås noen strakstiltak og prøveordninger som kan bidra til utvikling på flere nivå.

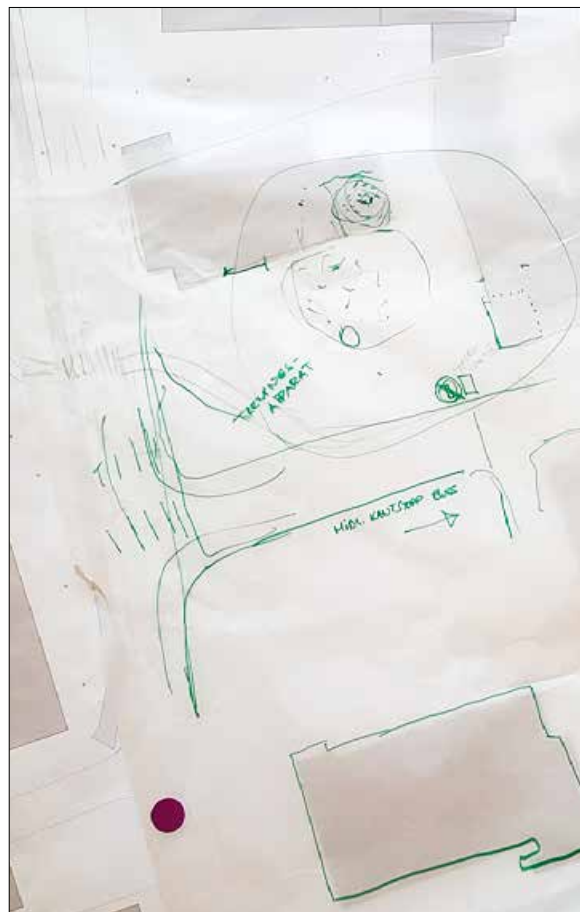
03 Tiltak 1, Solplassen

- Etablere solsiden nord for hovedakse som et «testbed» gjennom å jobbe aktivt med innhold i 1. etasje da kommunen eier både Folkets hus og telegrafan

04 Forslag til aktiviteter/tiltak

- Midlertidig kulturhus i hjørnelokale, Folkets hus
- Fjerne all parkering på denne del av plassen

- Utvikle servering med bedre uteområder
- Isbar er perfekt attraktor på sommeren! Kan involveres i design av uteområde
- Lekeplass på plassen, lag prosessen/ byggingen av dette til en attraksjon i seg selv, (ref. trestykker Brekstad)
- Oppgradering av næringslokale i 1. etasje telegrafan. Utvikle inne/ ute sammen med leietaker.

05 Tiltak 2: Trafikkavvikling

- Etablere et prøveprosjekt for å se konsekvensen av å redusere trafikk gjennom sentrum. Prøvestenge torget for gjennomfart av privatbiler. Buss bør fortsatt ha tilgang, parkering kan opprettholdes på sørsiden av torget.
- Målsettingen må være å undersøke konsekvenser for byliv, trafikkavvikling på Kongens plass og Kaibakken, men og i sentrum generelt. Viktig med gode før og etterstudier for sammenligning og konklusjon.
- Gruppens diskusjon preges av et «generasjonsskifte» som viser hvor forskjellige holdninger det er til fremtiden og hvordan fremtiden bør se ut. Parkeringsdekning/ tilgjengelighet med bil settes opp mot mangel på tilgjengelighet for den som ikke har bil (barn og unge) og de negative effekter bilen har på bymiljøet og bylivet. Et tydelig eksempel er når gruppen står sammen på Kongens plass og diskuterer så må vi heve stemmen og nesten skrike for å kunne snakke sammen og overvinne støyen fra biler

06 Dialogen

- Gruppen er løsningsorientert og dynamisk i informasjonsinnsamling, flere forhold og løsninger avklares underveis.

Fra Carolines Plass til Skolegata

01 Lek på Carolines Plass

- Sparkekarusell og hoppedisse

02 Carolines Plass

- Bibliotekhagen
- Lage en idyll; blomster, benker, is, øl/servering
- Bilene på Carolines Plass gjør plassen trang
- Carolines Plass kan opprettholde hagepreget ved å være mykere enn andre byrom som Rådhusplassen

- Arkitektur og estetisk fint å se på
- Skape trivsel
- Værbestandig møblering
- Gjøre Knut Siems gate som en del av gågatesystemet
- Vedlikeholdsbehov

03 Forutsetninger

- Foreldre må ha noe å sitte på, gjerne uavhengig av vær, for å observere lekende barn som nyter plassen uansett vær
- La funksjonene midt på få anledning til å spre seg utover plassen. Ta eierskap til plassen, samtidig skape et samspill = smeltedigel
- Plass for alle aldersgrupper
- Leker av god kvalitet
- Minibibliotek for barn ute på plassen
- Midlertidige tiltak må være i henhold til overordnet plan for å få en god funksjon

Rådhusplassen

To grupper jobbet med forslag til langsiktige og midlertidige løsninger; orange og brun gruppe.

Her er orange gruppe sine forslag.

- 01 Hvorfor**
Badeender i fontenen for å gi barn en aktivitet som kan skape aktivitet på plassen. En ubrukt gjenstand på plassen kan få en funksjon som innbyr til folkeliv.
- 02 Fjerne informasjonsstativet**
Stativet blokkerer for gjennomgangs-trafikk/inngang til plassen. Informasjonsfunksjonen må flyttes og få en mer strategisk plassering på plassen.
- 03 Fjerne vegetasjon i murkolossen**
Ved å fjerne vegetasjonen vil høyden på det barrikaderende element bli halvert.
- 04 Erstatte vegetasjon**
En kan erstatte vegetasjonen ved å bygge over steinbedet av tremateriale med en trappeløsning som sikrer adkomst til det nye oppholdsarealet. Oppe på bedets høyde oppnår man en annen opplevelse av plassen og havna. Dette vil også fungere som sitteplasser på sider av dagens blomsterbed, som ikke er i funksjon.
- 05 Buss-stativet**
Male buss-stativet i samme farge som det innkledde blomsterbedet. Dette kan skape sammenheng mellom elementene og la de få en signaleffekt fra alle sidene på plassen. Det menes at plassen kan tåle kraftigere fargebruk som en kontrast til bygget i bakgrunnen som er bekledd med naturmaterialer.

06 Fjerne parkeringsplassen
Fjernes parkeringsplassen vil det gi rom for uteservering for eksisterende serveringssteder. Parkeringsplassen kan med fordel erstattes med bord og stoler som serveringsstedene eier og betjener. Plassen kan også benyttes som en utstrekning av butikkens innside (i form av hyller med grønnsaker, fisk etc.). Dette vil igjen gi rom for gratis sitteplasser utenfor tidligere Jonas Eriksen-bygget, eller til Nordic Light eller andre interesser. Dette vil være nødvendig for å forlenge funksjonen i bygget ut til plassen foran. Dette kan føre til at en på en bedre måte kan invitere folk inn og til området.

07 Midlertidig tilrettelegging
Det kan legges til rette for midlertidig overdekking fra butikkenes fasader og utover plassen (type stål eller lignende materiale som må være enhetlig/av samme type for alle overdekninger på plassen). For å tilrettelegge for utendørs bruk av serveringsfunksjoner, som igjen gjør serveringen uavhengig av værforhold, og for å legge til rette for at dagens funksjoner på plassen kan komme ut og gjøre plassen med attraktiv.

08 Bevare vegetasjon/grønne vekster
Bevare trærne i blomsterbedet og benker rundt disse. Trærne anses som å myke opp plassen som i dag består av harde og mørke, samt nedslitte materiale. Å gjøre det overbygde blomsterbedet mer tilgjengelig for opphold ved å bruke benker rundt bed kan man samtidig, ved

å lage sitteplasser, lage forskjellige nivåer for opphold og en form for forskjellig samspill på plassen.

09 Åpne blomsterbedet
Et åpent blomsterbed vil sikre inngangs- og utgangsmuligheter på plassen og samtidig åpne torgplassen ytterligere opp ved at utsikten til sjøen blir tilgjengelig. Slik vil en også kunne få styrket inntrykket av arealet øst for blomsterbedet er en del av plassen.

10 «Klippfiskbord»
Bord med overbygg av klippfisktak, i forskjellige størrelser, kan sikre gratis sitteplasser som igjen kan benyttes uavhengig av vær og vind.

11 Beholde torgfunksjonen
Beholde torgfunksjonen, med plasser/torgplasser etter at nye funksjoner er på plass. Gruppen foreslår at det ikke installeres faste funksjoner på torgplassen. Torgbodene forholder seg til og innretter seg andre torgarrangement.

12 Fjerne vegetasjonen i fontene
Ved å fjerne vegetasjonen i fontenen og lage et overbygg, vil det åpne en mulighet for å sitte rundt fontenen og samtidig kunne benytte dette som en trapp mellom Kaibakken torget. Materialvalget kan gjerne være tre, som kan gi assosiasjoner til det maritime sjølivet.

Langsiktig løsning

13 Beskrivelse
Fjerne plassering.
Fjerne Parkering.

- Fjerne all privat parkering på plassen, men behold noen få

- Handicapparkering og et par andre parkeringsplasser med inntil 15 min
- Parkeringsplasser for henting/bringning

Begrunnelse

Rydder plassen, skille mellom motorisert trafikk og mjuke trafikanter, skape større rom for aktivitet.

Åpne mot sjøen

14 Utvide

Åpne plassen mot sjøen og fiske-trappa, og innlemme hele plassen fra rådhusveggen og fram til kaikanten enhetlig plass der bruken må deles. I tillegg åpne mot Kaibakken i vest (sør?) ved å fjerne gjerdet og fontenen.

15 Begrunnelse

Få kontakt med den verdifulle overgangssonen mellom kaikanten og sjøen, og åpne/ta innover seg det store landskapsrommet som strekker seg helt over vannspeilet til Innlandet. På den måten fremheves og aktiviseres Kristiansund sin identitet som fiskerby og byens fiksehistorie, og de maritime elementene i byen med båttrafikk, reketrålere, og forsyningsskipene knyttet til petroleumsaktiviteten.

Ved å trekke plassen helt ut til kaikanten må trafikken på Rv 70 underordne seg byen og byliv, ikke omvendt. Dette bør gjøres ved å markere området med materialbruk/dekke som undersøkelser dette. Det kan gjøres på flere måter. Gruppen har i utgangspunktet tegnet likt dekke på hele plassen. Vi har likevel trukket med element fra den mid-

lertidige løsningen som innebærer en maskering/opphøyning der det er oppbygde leplanting/jordmagasin mot veien i dag. Vi tenker dette som et aktivt element der man bedre vil kunne nyte utsikten/åpenheten mot sjøen og kaikområdet. Bussen må gå over plassen og har stopp i begge retninger. Holdeplassen er mye brukt i dag, og det er langt å gå i motbakke opp til Kongens Plass.

16 Funksjoner/Aktiviteter

Det er flere virksomheter som driver med mat på plassen i dag. Vi ser også framover at det vil kunne være naturlig å kunne programmere plassen for aktiviteter knyttet til mat. Da ser vi for oss salg av

spesialiteter, servering og torgsalg – kanskje av både landbruksvarer og fisk. Dette kan også understrekes ved dekkebruk. Et steindekke med klippfiskmønster? Oppskrifter på tradisjonsmat i dekket; bacalao, blandailla, gammelsalta sei? Kanskje kan noe av det komme fram når det regner/er vått på bakken?

17 Begrunnelse

Plassen bør ha et særpreg og skille seg fra andre plasser. Det er mataktiviteter der i dag, og kan med fordel forsterkes. Nærheten til sjøen kan forsterke «fisketorg-preget»

18 Møblering

Plassen bør møbleres med en balanse mellom gratis- og betalingssitteplasser. Her kan også fiskerihistorie og maritimt preg benyttes. Vi ser for oss bord/og eller tak foran som klippfisktak (åttekantede). I tillegg stoler og en eller annen form for benker. Overbygd uteareal for buss kan kanskje integreres å være et eget element. Likevel må det være tydelig hvor bussen stopper, og god informasjon om rutetider osv.

Med mataktiviteter og servering ser vi også et stort behov for trygt lekeareal – kanskje også det av en maritim karakter?

Materialbruken bør understreke det maritime. Vi oppfordrer at dette betyr treverk, stein, beton, jern, kanskje også plast, men likevel i liten grad grønt og leplanting. Utstrakt grøntstruktur hører ikke hjemme på kaia.

19 Møblering/begrunnelse

Understreke det maritime og sjønære. Legge til rette for matak-

tiviteter. Skape rom for og aktiviteter også for barn.

20 Mer og møblering

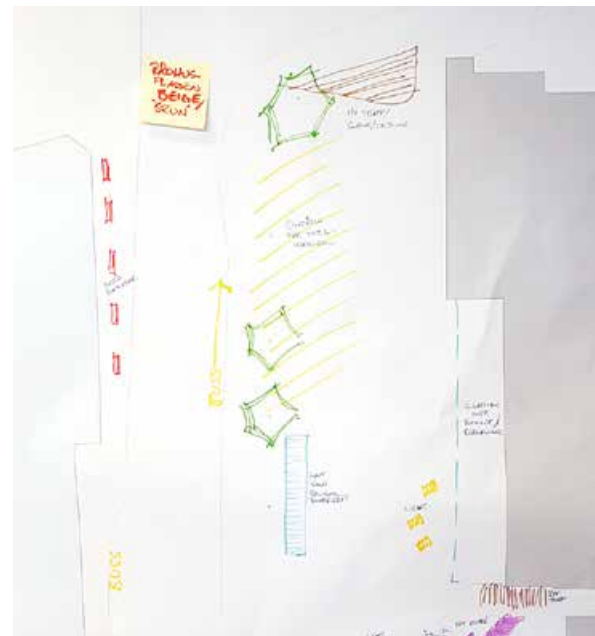
Vi vil også lage et glassoverbygd areal innerst mot rådhusveggen for servering. Dette begrunner vi i at det er en naturlig enhet å bygg. Det er behov for overbygd areal for uteservering i Kristiansund sitt barske klima.

21 Fjerning av fontene, ny trapp

Vi ønsker å åpne plassen mot Kaibakken ved å fjerne fontenen og lage ei ny, stor og brei trapp ned fra Kaibakken.

22 Begrunnelse

Bedre kontakt mellom Kaibakken og Rådhusplassen. Ei ny og brei trapp bedrer tilgangen, samtidig kan det skape et sitteelement.

Ny gruppe: Her kommer brun/beige gruppe sine forslag, med beskrivelse og begrunnelse.

01 **Åpne parkeringsplassen mot sjøen/havna**

Dvs. fjerne/rydde betongkasser med villvoksen vegetasjon, noen trær bevares. Dette for å utnytte det gode landskapsrommet som havnebassenget utgjør. Plassen har rett og slett en ubenyttet kapasitet og er romslig delt i to rom; nei vei/gate og en plass.

02 **Ta bort parkeringsplasser**

Fjerne samtlige parkeringsplasser, med unntak for handikapparkering, og etablere sitteplasser. I dag finnes det noen få sitteplasser på Rådhusplassen; «betalplasser» og «gratisplasser». Problemet er at de ikke er plassert på de gode plassene (i skyggen og ikke i solskinnet). Mer, se pkt. under, B/sitteplasser.

03 **Bygge om Kaia fra Piren til Jonas Eriksen-bygget**

Bygge om kaia fra Piren til Jonas Eriksen- bygget (ikke Rv 70 slik noen tror, Rv 70 ender på Kongens Plass) fra vei til en shared-space-gate, opphøyd gate og plass. Hele plassen, inklusiv gate, skal være et byrom, der fysisk fartsforflytting skjer på de myke trafikanters premisser.

04 **Sitteplasser**

Bygge en lett glasskonstruksjon over den østre delen av førsteetasjen på Rådhuset. En kan da skape de gode sitteplassene. De gode

sitteplassene skapes også utenfor Jonas Eriksen- bygget; «betale- og gratisplasser».

Ta bort barrierer mellom Kaibakken og Rådhusplassen (gjerde, vegetasjon og vann) og erstatte disse elementene med en flott trapp/rampe som også kan fungere som tribune eller scene.

Skillet mellom Kaibakken og Rådhusplassen sør må være klar og tydelig, men det skal også være enkelt og innbydende å røre seg mellom begge elementene. Dette gjelder også for strekningen Piren-Kaibakken-Rådhusplassen.

05 **Erstatte dagens vannspill**

Det foreslås å erstatte dagen vannspill med noe annet i retning «Jonas Eriksen- bygget». Et lavt vann/fontenespill som absolutt ikke får skjærme sikten ut mot det store landskapsrommet (havnebassenget). Første etasje i bygget skal fortrinnsvis prioriteres til teamet mat/kortreist mat, restauranter etc.

06 **Torghandel**

Torghandlene beholdes, men må kanskje forskyves i en eller annen retning. Rådhusplassen bør fortsatt være en plass med liv og røre. En plass man oppholder seg på, i kortere eller lengre perioder, og passerer gjennom.

07 **Uteservering**

Uteserveringen forskyves inn mot fasaden. Dette for bedre og kunne utnytte plassen, og ikke stykke opp rommet i flere deler.

08 Lekeapparater og sitteplasser
Etablere lekeapparater i et moderne snitt i nærheten av sitteplasser. Barn/ barnefamilier må føle seg velkommen til Rådhusplassen, selv om Carolines Plass er tenkt som en mulig, fremtidig barnevennlig familieplass.

09 Forskyve «biltrafikksone»

- Ved å forskyve «biltrafikksone» mot Rådhuset, noe jevnført med dagens Rv 70, kan det gi plass til benker/lignende langs fisketrappa
- Forskyve busstoppet noe i retning bussterminalen for å skape en tryg- gere og bedre avstigning/påstig- ningsplass

10 «Mellombygg»
Etablere et «mellombygg» med hovedadkomst til Rådhusplassen mellom Jonas Eriksen-bygget og Rådhuset. Den logiske adkomsten til Rådhuset må være via Rådhus- plassen. Dette gi en bedre internkommunikasjon mellom de forskjellige etatene.

11 Strakstiltak

- Fjerne parkering (handikap-parke- ring/plasser opprettholdes)
- Skaffe benker/stoler og bord til gode sitte/oppholdsplasser
- Pusse opp fasaden på Rådhuset
- Fjerne «Jerinaskilt»
- Ensartet skilting
- Rydd opp

Arkitekt Alf Støle, Statens vegvesen/Vegdirektoratet i samtale med Bente Weiseth Frantzen om nye løsninger og tiltak.

Kongens Plass, Kaibakken, Rådhusplassen

01 Kongens Plass ryddes for gjenstander; gjerder etc.:

- Skape ei gate, ikke vei
- Parkering under (tunnel)
- Biler bort fra nordsiden
- Scene -festplassen
- Skilting til parkeringshus m.m.

02 Rådhusplassen:

- Fjerne parkeringsplasser
- Bedre kontakt med Kaibakken (binde sammen)
- Bedre kontakt med sjøen

03 Kaibakken:

- To felt er tilstrekkelig
- Bedre fortauer til handel
- Grønne innslag
- Sykkelfelt
- Uterestauranter
- Bedre midtrabatt

Kaibakken – handlegaten

Kaibakken - beskrivelse- begrunnelse for løsningen

Grunnverdier/grunnlag for løsningsforslaget

Vi bygde løsningsforslaget på disse verdiordene:

- Overordnet begrep for Kaibakken
- Handlegate
- Handlegaten skal være innbydende, trygg og barnevennlig

01 Innsnevring fra 4 til 2 kjørefelt
Behov for 4- felts veg er definert til 12000 ÅDT. I Kaibakken ligger ADT'n på 6500. At hovedgaten i sentrum er en vei, samsvarer dårlig med grunnverdiene og er unødvendig. Fire felt deler sentrum i to. To-felts gate binder sentrum sammen. En kortere overgang er også mer barnevennlig enn dagens løsning

02 Sørsiden for bil – nordsiden (solsiden) for myke trafikanter
Gruppen har valgt å beholde kjørefeltene på skyggesiden for å frigjøre plass til mennesker på solside. Slik får vi en bred fortauside som øker sikkerheten og barnevennligheten, og forsterker muligheten for å videreutvikle Kaibakken som en innbydende handlegate ved å åpne for vareutstillinger, sitteplasser og andre elementer

03 Terrassering

Til dels bratt kurve gjør det vanskeligere å møblere rommene foran butikkene. Ved å terrassere enkelte deler av gaten kan man få gode gulv og en mer aktiv bruk. Konkret ser gruppen for oss sitteplasser utenfor butikk, samt at butikkene kan flytte ut når været tillater det. Tiltaket styrker handlegaten og tar i bruk rommet som frigjøres til å gjøre gaten innbydende. Også bra med hvileplasser på vei opp gaten

04 Glassbaldakiner

Gruppen ser for seg like baldakiner i glass langs alle fasadene på begge sider av gaten. Dette gir beskyttelse fra vær og vind og gir en mer helhetlig visuell profil til gaten. I dag er det variasjon fra bygård til bygård. Tiltaket gjør gaten med innbydende og styrker handelsgateprofilen

05 Rekke med tre langs sørlige del av fortau

Gruppen vil beholde det grønne elementet og markere oppfarten og skillet mellom bil og mennesket ved å beholde trærne i eksisterende rekke. Grøntelement er innbydende. Plassering bidrar til trygghetsoppfatning

06 Belysning i trær og belysning av fasader

Belysning i trær og belysning av fasader vil fremheve fasaderekken, gi trygghet og gjøre gaten innbydende. Spotter i lenker på trær, belysning som særlig fremhever hjørner på bygningene

07 Sykling i blandet trafikk

Syklister som er trygge på å ferdes i kjørefelt og blant biler, kan gjøre det. Andre kan sykle på fortau (lavere fart, barnevennlig). Gatens utforming og valgfrihet gjør egne sykkelstier unødvendig

08 Markere Nedre Enggate: Gruppen foreslår å markere Nedre Enggate som gågate, og samtidig markere krysset Kaibakken. Kryssing av Kaibakken må markeres for å minimere oppfattet hindring. Gruppen ønsker en enkel tilkomst mellom sørlige og nordlige del av Nedre Enggate for å binde sentrum tettere sammen. Økt trygghet er særlig viktig i dette krysset, og vil styrke anliggende handel

09 En utvidet Kongen Plass To-felts kjørefelt helt opp til krysset Kaibakken/Langveien. Nordre del av Kongens Plass blir kun for fotgjengere. Dette gir en enklere kryssing av gatene og øker barnevennligheten. I dag er tilkomsten tungvint, og man må krysse veien flere steder enn nødvendig

10 Loddrette fortau på begge sider av Kaibakken:

I dag er fotgjengerovergangene trukket inn i tverrrgatene fordi det er enklere å tilpasse for universell utforming. Gruppen ønsker bredere overganger som gir utvidete passasje for fotgjengere. Dette vil være en enkel måte å synliggjøre at mye trafikanter er prioritert.

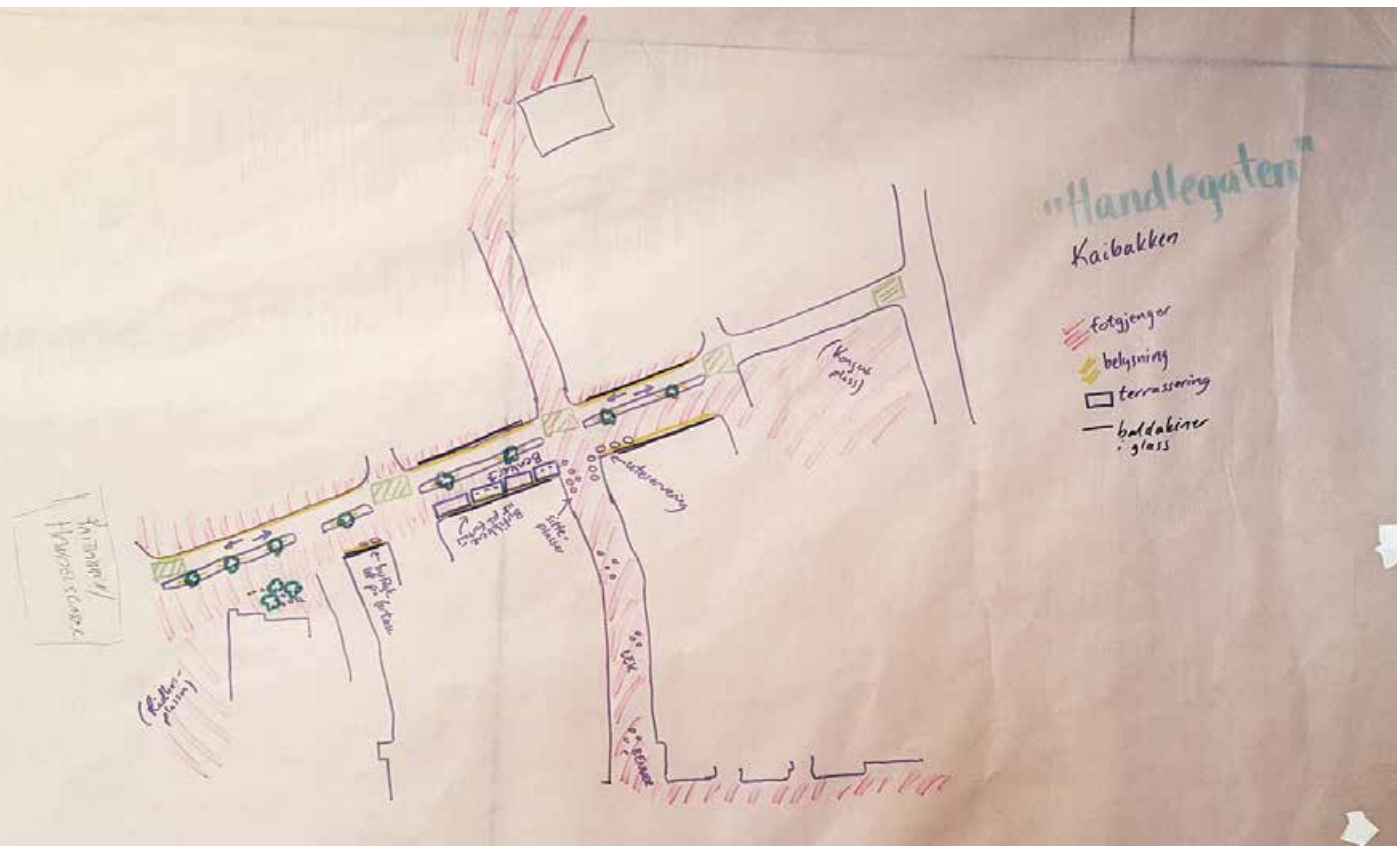
11 Bedre utnyttelse av plassen foran Rådhuset:

Her finnes det allerede benker, men det kunne ha vært flere. Hvis parkeringen fjernes, frigjøres areal til noe mer parklignende areal. Det innbyr til opphold, blir mer attraktiv for barn og styrker handlegaten som

destinasjon. I tillegg gir det høyere estetisk verdi og blir dermed mer innbydende. Mindre parkering gir mindre inn- og utkjøring, og dermed trygges plassen for fotgjengere

12 Midlertidige tiltak:

- Asfalmaling for å markere gågate i nordre del
- Fysisk avsperring med grønne element
- Enkel terrassering og møblering med benker
- Eventuelt også lekeelementer i terrasserte områder

BESLUTET
SKISSE
RENTEN

Kollektivt

– gang, sykkel og sundbåt

01 Kaibakken:

- Ikke ta vekk all parkering
- To-felts veg i Kaibakken med muligheter for sykling/gange
- Ikke ødelegge særpreget for Kaibakken
- Kan det bli en gratis og sentrumsnær parkeringsplass
- Sykkelfelt i Kaibakken

02 Viktig Kaibakken – havna:

- De små er like viktig som de voksne, de eldre
- Ikke sykkelstier i byen – må i dag sykle i veien
- Biler må ta hensyn. Holdningsendring nødvendig
- Legge til rette for parkering ved sundbåtkaia på Nordlandet. Ta sundbåten til byen/sentrum

03 Sentrum:

- Boligfortetting i sentrum for å unngå parkering
- Økt aktivitet i sentrum
- Øke bruken av sundbåten
- Bedre skilting til ulike steder og plasser

- Bysykler
- Benytte fortauene; utvide dagens fortau til uteplasser, lekeplasser
- Opplever sykkelaktivitet/sykling som ubehagelig/skummelt, trær og greiner i veien, høye fortauskanter
- Markerte sykkelstier
- Overbygde sykkelparkeringer
- Tydeliggjøring av gater, plasser og fortau (gjelder også for Nordlandet Gomalandet, Innlandet)
- Vi må akseptere noe kø inn og ut fra byen – vi har ikke køkjøring i Kristiansund

- Mangelfull skilting gjelder for hele byen
- Sentrum må bli mer konkurransedyktig i forhold til omlandet, andre handelssentra
- Det er ikke avstander i sentrum

04 Gomalandet, Innlandet, Nordlandet

- Få Gomalandet nærmere sentrum ved å etablere ei gangbru over til Seilforeningen i Vågen
- Innlemme Innlandet (gammelby'n)
- Gang- sykkelbane fra Innlandet – Sørsundbrua må forbedres og gjøre tryggere for syklister
- Ruste opp Freiveien til god sykkelvei
- Elever ved videregående skoler/ungdomsskoler fra Innlandet bruker ikke buss pga. av dårlig bussforbindelse

- Sundbåten -rute- avgangstider
- Sundbåt på kveld og søndager
- Sundbåten inn til Vågen/kaffebrenneriet
- Vil skape aktivitet i sentrum, Milnbrygga for at sundbåten skal brukes

05 Buss

- Alt for få og gode bussholdeplasser med leskur
- Bedre bussruter og ruteopplysning, gjerne elektronisk skilting
- Busslommer må være belyst
- For dårlig og for få bussavganger
- Etablere sykkelparkering ved buss-stoppesteder
- Bilparkering ved buss-stoppesteder

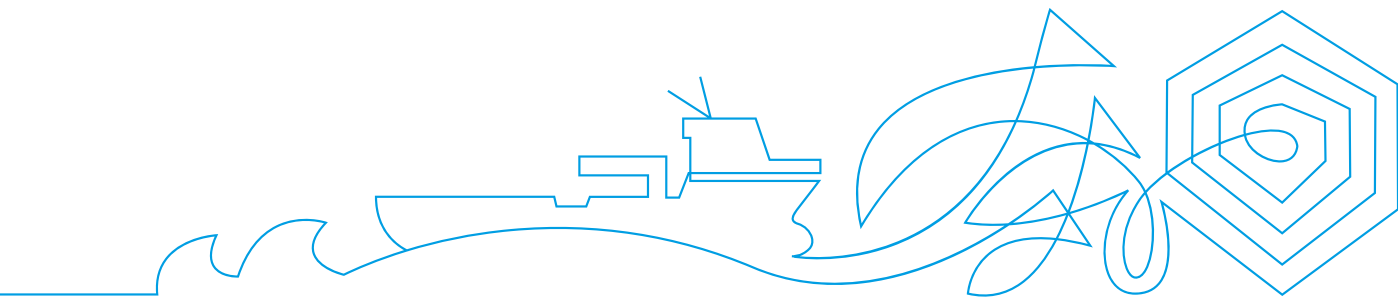

Devoldholmen

Gruppen ser at muligheten for å skape noe helt nytt her er tilstede. Det kan skapes et annet uttrykk enn i «gammelbyen». Det ligger til rette for å utvikle strekningen Vågekaia - Devoldholmen til en vrimleplass og et «serveringsområde» for barn- «barn er barn for alle». Strekingen Vågekaia-Devoldholmen kan legges til rette «for drifters plass, mulighetenes promenade». Det er også muligheter for å dele opp Vågekaia i forskjellige rom/områder for opplevelser og slike etablere en «gåløype» i og gjennom sentrum. Det kan etableres et høyskolesenter i området Devoldholmen med scene for musikk og annen underholdning. Dette gir muligheten til å inkludere bysentrum og dyrke vårt sjøsidefortrinn. Etablere et pilotprosjekt for byutvikling; miljø, klimavennlig bebyggelse og kolonihage. Vurdere muligheten for å sy sammen området Devoldholmen – Mellomværftet- Vågen, og skape en havnepromenade

Tiltak, forbedring for å utvikle Devoldholmen/Vågen/Vågekaia:

- Høyskolesenteret til Devoldholmen
- Kafeer som trekker folk
- Hurtigruta – adkomsten til hurtigruta er for dårlig. Etablere kiosk/vaktfunksjon
- Bygge lune sitteplasser
- Folk observerer folk
- Sy sammen med Vågen, og oppleve havnepromenaden
- Sette opp skateparker/volleyball
- Overbygge fortau på Vågekaia
- Bedre bussinformasjon
- Bygge leiligheter konsentrert med næringsvirksomhet
- Rive forkjøkkenet
- Forbedre skiltingen og utvid til attraksjonsskilting
- Sundbåtanløp på vedkaia/gassverktomta

Formingsveilederen

– To skoler

Må utvikle byen

Skeptikere:

- Veiledere vil være negativt
- Hvordan vil næringslivet utvikle seg når veilederen kommer? Negativt?
- Takopplett må tillates
- Politikerne vil ikke ha flere boliger i sentrum
- Bygningshøydene må kunne økes
- Må ikke bli næring på Devoldholmen

Positivt:

- Viktig å bevare byens karakter. Veilederen er viktig
- Forhagen må bevares -må gjøres om til parkeringsplasser. Ingen reaksjon?
- Parkering i bakgården må unngås
- Følge fargepaletten
– i dag følges den ikke!
- Blågrønn faktor er viktig

